

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**MĂSURI DE PREVENIRE ȘI
COMBATERE A VIOLENȚEI LA
EVENIMENTELE SPORTIVE ÎN
UNELE STATE MEMBRE ALE
UE ȘI ÎN REGATUL UNIT**

studiu documentar

februarie 2025

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/pls/dic/site2015.page?den=dsdl-home1>

Documentare și sinteză: Maria Filip,
Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE.....	4
ASPECTE COMPARATIVE	8
FRANȚA	8
GERMANIA.....	10
ITALIA.....	12
POLONIA.....	17
PORTUGALIA	18
REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI AL IRLANDEI DE NORD.....	21
SPANIA.....	26
ȚĂRILE DE JOS	30
CONCLUZII.....	34
ANEXĂ.....	36
WEBOGRAFIE	38

CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE

Violența spectatorilor este un fenomen relativ recurent cu care se confruntă organizatorii de evenimente sportive din întreaga lume. Literatura de specialitate s-a aplecat asupra problemei în încercarea de a descoperii factorii (statut social, nivel de studii, aspecte privind personalitatea, interacțiunile dintre echipele de pe teren etc.) care contribuie la aceste manifestări reprobabile¹. Pentru a preveni și a combate violenței la evenimentele sportive, statele au adoptat diverse măsuri naționale sau au colaborat și au încheiat diverse convenții în domeniu.

Printre cele mai utilizate măsuri de combatere a violenței la evenimentele sportive se numără: supravegherea audio-video a stadionului; interzicerea accesului la meciuri sau în zona arenei sportive, măsură aplicată persoanelor care au încălcat normele în vigoare referitoare la evenimentele sportive; interzicerea introducerii și consumului de alcool sau droguri pe arenele sportive; interzicerea introducerii și utilizării de articole pirotehnice, arme sau obiecte care pot fi folosite ca arme; obligația de a se prezenta la o secție de poliție în timpul unui eveniment sportiv la care nu au voie să participe; interzicerea acoperirii parțiale sau totale a feței; informarea altor state cu privire la fanii cau au primit diverse sancțiuni pentru tulburări la un eveniment sportiv; pedepsirea incitării la ură sau violență împotriva arbitrilor, a jucătorilor sau a altor persoane prezente pe stadion; pedepsirea actelor de violență; delimitarea zonelor în care sunt fanii echipelor adverse, astfel încât să nu se poată încălca etc.

În anul 1985, [dezastrul pe stadionul Heysel](#) din Bruxelles de la meciul din 29 mai dintre FC Liverpool și Juventus, a scos la iveală necesitatea de a lua măsuri urgente pentru creșterea securității la evenimentele sportive. Fanii echipelor adverse erau despărțiți de o zonă neutră delimitată printr-un gard fragil. Oficialii celor două echipe de fotbal au avertizat că este posibil ca belgienii din zona neutră să vândă biletele către fanii partizani, ceea ce probabil s-a și întâmplat, având în vedere faptul că acea zonă s-a umplut cu fani italieni. Nu a durat mult până când fanii au început să scandeze și să arunce cu obiecte, iar mai apoi, după ce au rupt gardul despărțitor, s-au confruntat, violențele soldându-se cu 39 de morți și aproximativ 600 de răniți.

Ca urmare, Consiliul Europei a întocmit și negociat în timp record [Convenția Europeană privind violența și ieșirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive, în special la meciurile de fotbal, adoptată la Strasbourg la 19 august 1985, în cadrul Consiliului Europei](#).² România a ratificat această convenție prin [Legea 53/1998](#). Conform Convenției, statele participante se angajează să colaboreze

¹ A se vedea articolele științifice din webografie.

² <https://www.coe.int/en/web/sport/violence-convention>

între ele și să încurajează o cooperare similară între autoritățile publice și organizațiile sportive independente pentru a preveni și a controla problema violenței și a comportamentului inadecvat al spectatorilor la evenimentele sportive. În acest scop, convenția prevede o serie de măsuri (art. 3):

- cooperarea strânsă și schimbul de informații între forțele de poliție implicate;
- dimensionarea corespunzătoare a serviciilor de ordine pe stadioane;
- pedepsirea celor care comit acte de violență;
- controlul riguros al vânzărilor de bilete;
- interzicerea pătrunderii pe stadioane a persoanelor cunoscute ca având un comportament turbulent și al celor aflați sub influența alcoolului sau a drogurilor;
- interzicerea băuturilor alcoolice pe stadioane;
- încurajarea organizării responsabile și a unui comportament adecvat a cluburilor de suporter și numirea în cadrul lor a unor agenți însărcinați să faciliteze controlul și informarea spectatorilor cu ocazia meciurilor și să însoțească grupurile de suporter care se deplasează la meciuri jucate peste hotare;
- controlul riguros al spectatorilor pentru a-i împiedica să introducă pe stadioane obiecte care pot conduce la producerea actelor de violență (focuri de artificii sau alte obiecte similare);
- proiectarea stadioanelor astfel încât să garanteze securitatea spectatorilor, să nu favorizeze violența și să permită controlul eficient al mulțimii;
- separarea riguroasă a grupurilor de suporter rivali.

Un comitet permanent (art. 8) instituit prin această convenție era însărcinat să urmărească aplicarea convenției și să facă recomandări părților cu privire la măsurile care trebuie luate pentru prevenirea și combaterea violenței la evenimentele sportive.³

În anul 1999, Consiliul UE a adoptat [Rezoluția din 21 iunie 1999 privind elaborarea unui manual de cooperare polițienească internațională și măsuri de prevenire și combatere a violenței și a dezordinii în legătură cu meciurile internaționale de fotbal](#). Această rezoluție a fost înlocuită de mai multe ori cu variante actualizate (în [2001](#), când finalul titlului a fost completat cu sintagma „care implică cel puțin un stat membru”, în [2006](#), [2010](#), în [2016](#), când a primit și denumirea de Manualul UE privind fotbalul). În anul 2024, în cadrul Consiliului UE s-a dezbătut [un proiect de rezoluție](#) privind actualizarea Manualului UE privind fotbalul.

În anul 2002, Consiliul UE a adoptat [Decizia 2002/348/JHA privind siguranța la meciurile de fotbal de anvergură internațională](#) (modificată în anul 2007 prin [Decizia 2007/412/JAI](#)) prin care s-a stabilit că fiecare stat membru trebuie să creeze sau să desemneze un punct

³ <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=120>

național de informare fotbalistică (PNIF) cu caracter polițienesc, pe care să îl notifice apoi Secretariatului General al Consiliului. Prin intermediul acestor puncte de informare, statele pot face schimb de informații cu privire la persoanele considerate de poliție ca reprezentând un risc potențial pentru siguranța publică în legătură cu evenimentul. Art. 2 al Deciziei 2002/348/JHA prevede misiunile punctului național de informare fotbalistică, art. 3, aspectele generale despre schimbul de informații cu caracter polițienesc între punctele naționale de informare fotbalistică, iar art. 4 descrie procedura de comunicare între punctele naționale de informare fotbalistică. În [România, punctul național de informare fotbalistică](#) funcționează din anul 2003 în cadrul Jandarmeriei Române.

În anul 2011, Comisia Europeană a publicat [Comunicarea privind sportul](#) în care sublinia importanța creșterii investițiilor în măsuri sociale și educaționale pentru a preveni violența în sport.

În anul 2016, în cadrul Consiliului Europei s-a negociat și s-a semnat la Saint-Denis [Convenția Consiliului Europei referitoare la abordarea integrată a siguranței, securității și serviciilor la partidele de fotbal sau alte evenimente sportive](#)⁴. Această nouă Convenție a înlocuit Convenția anterior menționată semnată în anul 1985, iar scopul ei este de a garanta un mediu sigur și primitor la partidele de fotbal și la alte evenimente sportive. Statele Părți la Convenția din 2016 se angajează să întărească coordonarea la nivel național prin 5 măsuri enunțate la art.4, printre care și instituirea de structuri de coordonare la nivel național și local în scopul elaborării și implementării unei abordări multi-instituționale integrate în materie de siguranță, securitate și servicii (art. 4 alin.1).

Convenția de la Saint-Denis a stabilit o serie de măsuri de prevenire și sancționare a actelor de violență și a comportamentelor infracționale, inclusiv interdicții de acces pe stadion, proceduri de sancționare în țara în care a fost comisă infracțiunea sau în țara de reședință sau cea natală a infractorului, sau restricții privind călătoriile în străinătate la evenimente fotbalistice (art. 10). De asemenea, statele părți la Convenție trebuie să înființeze sau să desemneze un PNIF în cadrul forțelor de ordine (art. 11). În prezent, există o [rețea de puncte de informare](#), care cuprinde PNIF-uri din UE și din afara UE.

Convenția din 2016 a realizat tranziția de la o abordare axată pe reprimarea violenței la o abordare integrată, bazată pe trei piloni interdependenți: siguranță (cuprinde măsurile pentru protecția persoanelor față de vătămări sau alte pericole la adresa sănătății și integrității lor corporale pe perioada desfășurării evenimentelor sportive), securitate (cuprinde măsurile pentru prevenirea și combaterea faptelor antisociale comise în legătură cu evenimentul sportiv, atât în incinta arenelor sportive, cât și în afara acestora) și servicii (cuprinde măsurile dispuse pentru a crea un climat primitor și inclusiv pentru toți participanții la evenimentele sportive, atât în incinta arenei sportive, cât și în

⁴ <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=218>

zonele adiacente tranzitate de spectatori, înainte, pe perioada sau după evenimentul sportiv).⁵

Convenția de la Saint-Denis a instituit un Comitet pentru Siguranța și Securitate la Evenimentele Sportive (art. 13 și 14). Acest Comitet reunește delegații din statele Părți, compuse din reprezentanți ai agențiilor guvernamentale centrale cu responsabilități în domeniul siguranței și securității evenimentelor sportive și reprezentanți ai PNIF-urilor. Comitetul monitorizează aplicarea Convenției prin intermediul vizitelor de evaluare în statele semnatare.

România a ratificat Convenția de la Saint-Denis prin [Legea nr. 6/2018](#).

Ghiduri internaționale privind prevenirea violențelor la evenimentele sportive

În anul 2002, Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate a publicat [Ghidul tehnic privind prevenirea extremismului violent prin intermediul sportului](#).

Oficiul Națiunilor Unite pentru Luptă împotriva Terorismului (UNOCT) în parteneriat cu Alianța Națiunilor Unite a Civilizațiilor (UNAOC), Institutul Interregional de Cercetare a Crimei și Justiției al Națiunilor Unite (UNICRI) și Centrul Internațional pentru Securitatea Sportului (ICSS) au elaborat și publicat următoarele ghiduri:

- în anul 2021, [Ghidul privind securitatea la evenimentele sportive majore](#). Scopul ghidului este de a „oferi o imagine de ansamblu cuprinzătoare a provocărilor și oportunităților pe care organizarea unui eveniment sportiv major (de ex. Jocurile Olimpice) le implică pentru autoritatea gazdă și comunitatea internațională, în special din perspectiva securității. Securitatea, în contextul unui MSE, se referă la conceperea de mecanisme și măsuri care pot oferi protecție împotriva potențialelor vătămări ale sportivilor, spectatorilor, personalului de sprijin și demnitarilor. Planificarea securității se concentrează pe prevenirea actelor răuvoitoare și pe pregătirea mecanismelor de intervenție rapidă și a măsurilor de atenuare pentru gestionarea incidentelor care pot împiedica desfășurarea unui eveniment sigur și pașnic.” Anexa ghidului (pag. 139 - final) cuprinde exemple de bune practici, de măsuri luate de state din întreaga lume atunci când au organizat evenimente sportive majore. Spre exemplu, este prezentat sintetic modul în care Franța s-a pregătit pentru organizarea Jocurilor Olimpice și Paralimpice de la Paris din 2024, adoptând cu 6 ani înainte o [lege special dedicată acestui eveniment sportiv](#).

⁵ <https://rm.coe.int/prems-125821-rom-2583-flyer-convention-safety-security-15x15/1680a4632d>

- în anul 2022, [Ghidul pentru organizatori privind prevenirea extremismului violent prin intermediul evenimentelor sportive de amploare](#).
- în anul 2023, [Ghidul pentru factorii de decizie privind utilizarea sportului pentru prevenirea extremismului violent](#).

ASPECTE COMPARATIVE

FRANȚA

În Franța, principalele măsuri aplicate pentru prevenirea și combaterea violențelor de pe arenele sportive în timpul desfășurării sau transmiterii publice a unui eveniment sportiv sunt stabilite în [Capitolul I](#) și în [Capitolul II din Cartea a III-a, Titlul III din Partea legislativă a Codului sportului](#). Măsuri avute în vedere:

- Pentru a contribui la siguranța evenimentelor sportive, organizatorii acestor eveniment pot refuza sau anula eliberarea de bilete de acces la aceste manifestări sau pot refuza accesul persoanelor care au încălcat sau încalcă dispozițiile condițiilor generale de vânzare sau ale regulamentului intern privind siguranța acestor manifestări (art. L332-1);
- Potrivit. art. L332-3, este interzisă introducerea băuturi alcoolice (în sensul articolului [L. 3321-1](#) din Codul sănătății), prin forță sau în mod fraudulos într-o arena sportivă, în timpul desfășurării sau difuzării publice a unui eveniment sportiv; fapta se pedepsește cu un an de închisoare și o amendă de 7.500 EUR; aceste prevederi nu se aplică persoanelor autorizate să vândă sau să distribuie astfel de băuturi în temeiul [articolului L. 3335-4](#)⁶;
- Este interzis accesul sau intrarea cu forța sau prin efracție în stare de ebrietate într-o arenă sportivă în timpul desfășurării sau transmiterii publice a unui eveniment sportiv (art. L332-4 și L332-5)
- Incitarea spectatorilor, prin orice mijloace, la ură sau violență împotriva arbitrilor, a unui membru al corpului de arbitri sportivi, a unui jucător sau a oricărei alte persoane sau grup de persoane se pedepsește cu un an de închisoare și o amendă de 15.000 EUR (art. L332-6);
- Introducerea, purtarea sau afișarea într-o arenă sportivă, în timpul desfășurării sau transmiterii publice a unui eveniment sportiv, embleme, semne sau simboluri care incită la ură sau la discriminare împotriva persoanelor pe motive de origine, orientare sexuală sau identitate de gen, sex sau apartenență reală sau presupusă

⁶ <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F24345>

la un anumit grup etnic, națiune, rasă sau religie se pedepsește cu un an de închisoare și o amendă de 15.000 EUR (art. L332-7);

- Introducerea, deținerea sau utilizarea de petarde sau artificii de orice fel într-o arenă sportivă în timpul desfășurării sau transmiterii publice a unui eveniment sportiv se pedepsește cu trei ani de închisoare și o amendă de 15.000 EUR (art. L332-8);
- Este interzisă introducerea sau încercarea de a introduce, în mod ilegal, orice obiect susceptibil de a servi drept armă se pedepsește cu trei ani de închisoare și cu o amendă de 15.000 EUR (art. L332-8-1);
- Aruncarea unui obiect/proiectil care pune în pericol siguranța persoanelor se pedepsește cu trei ani de închisoare și o amendă de 15.000 EUR. Folosirea sau încercarea de a folosi instalațiile mobile sau imobile ale arenei sportive drept proiectil se pedepsește cu aceleași sancțiuni (art. L332-9);
- Perturbarea unei competiții sau punerea în pericol a siguranței persoanelor sau a bunurilor prin pătrunderea în zona de competiție a unei săli de sport se pedepsește cu un an de închisoare și o amendă de 15.000 EUR (art. L332-10);
- Art. L332-11 prevede o pedeapsă suplimentară de interdicere a accesului sau a apropierei de o zonă în care se desfășoară un eveniment sportiv, pe o perioadă care nu poate depăși cinci ani pentru anumite infracțiuni;
- Cei care încalcă ordinul de interdicere a accesului sau a apropierei de o zonă în care se desfășoară un eveniment sportiv sunt pasibili de doi ani de închisoare și de o amendă de 30.000 EUR (art. L332-13)
- Instanța le poate interzice intrarea pe teritoriul francez pe o perioadă de cel mult 2 ani cetățenilor străini care comit infracțiuni la evenimentele sportive (art. L332-14);
- Prefectul departamentului sau, la Paris, prefectul de poliție comunică asociațiilor și societăților sportive precum și federațiilor sportive autorizate identitatea și fotografia persoanelor cărora le-a fost aplicată pedeapsa interzicerii accesului la evenimentele sportive sau în apropierea arenelor sportive; identitatea acestor persoane poate fi comunicată și autorităților unei țări străine atunci când aceasta găzduiește un eveniment sportiv la care participă o echipă franceză, precum și organizațiilor sportive internaționale atunci când organizează un eveniment sportiv la care participă o echipă franceză (art. L332-15);
- Art. L332-16 și L332-16-1 descriu măsura interdicției accesului sau a deplasării în vecinătatea locurilor în care au loc sau sunt difuzate în public asemenea evenimente⁷ (cine o stabilește, valabilitatea, arealul – teritoriul Franței, pedepse, recidiva);
- Art. L332-16-2 se referă la restrângerea libertății de circulație a persoanelor care pot provoca tulburări grave ale ordinii publice;

⁷ <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F1318>

- Art. L332-18 stabilește măsura dizolvării sau a suspendării activității unei asociații sau unui grup de fani ai cărei membri au comis acte în grup, în legătură cu sau cu ocazia unui eveniment sportiv, acte repetate sau un act de o gravitate deosebită. Următorul articol prevede pedeapsa cu închisoarea și cu o amendă de 15.000 EUR în cazul menținerii sau reconstituirii unei asociații sau grup de fani dizolvat.

GERMANIA

În documentul intitulat [Autonomia sportului. Dezvoltare istorică și actuală, fundamente juridice și Viabilitatea reglementărilor în sectorul sportului](#), publicat de Deutscher Bundestag în martie 2024, se explică faptul că un principiu de bază pe care se fundamentează sportul, politica sportivă și promovarea sportului în Germania este autonomia „organizațională, care se referă în primul rând la organizarea competiției sportive, dar este înțeleasă și de organizațiile sportive și de jucători ca o autonomie generală, adică privind toate reglementările. [...] Sportul se organizează independent și adoptă propriile decizii în mod autonom.”

Prin urmare, Federația Germană de Fotbal (DFB) este cea care stabilește regulile în ceea ce privește acest sport în Germania. Potrivit [Dispozițiilor de punere în aplicare a regulamentelor DFB privind meciurile și alte orientări](#), printre măsurile pentru îmbunătățirea securității la meciurile federale se numără (începând de la pag. 145):

- *Clubul de fotbal este responsabil să depună eforturi pentru a lua toate măsurile adecvate sau necesare pentru a asigura siguranța în timpul desfășurării meciurilor naționale pe terenurile folosite de acestea (art. 2 alin. 1 și 2);*
- *Zonele pentru spectatori trebuie să fie împărțite în cel puțin patru secțiuni separate, fiecare cu propriile intrări, toalete, chioșcuri și alte facilități importante. Trebuie instalate pereți despărțitori - cu o înălțime de cel puțin 2,20 metri - la limitele secțiunilor și între zonele cu scaune și cele în picioare, pentru a împiedica deplasarea spectatorilor către alte zone (art. 9 alin. 1);*
- *În zonele de spectatori, împrejuririle și podeaua trebuie proiectate astfel încât să nu poată fi ridicate, rupte sau îndepărtate pietre, plăci sau alte obiecte. Obiectele mobile de pe stadion, cum ar fi coșurile de gunoi, trebuie fixate atașate (art. 9 alin. 4);*
- *Zonele pentru fanii celor două echipe trebuie să fie amplasate la o distanță cât mai mare. Separarea acestora de zonele pentru spectatori trebuie să fie foarte solidă. Zona pentru fanii echipei oaspete trebuie să aibă o intrare proprie. Drumul către acesta trebuie să traverseze cât mai puține căi de acces utilizate de alți vizitatori ai stadionului (art. 9 alin. 8);*
- *Serviciile medicale și de salvare, poliția, serviciul de securitate și pompierii trebuie să dispună de camere pentru centrele de comandă. Acestea trebuie să ofere o*

- imagine de ansamblu asupra tribunelor și - în măsura în care este posibil din punct de vedere structural - asupra zonelor relevante pentru siguranță (art. 10 alin. 2);*
- *Poliția trebuie să amenajeze camere de detenție și arest pentru până la 20 de persoane într-o locație sigură și adecvată în zona amplasamentului. În plus, trebuie prevăzute spații pentru funcționarea unei secții de poliție, care trebuie să fie ușor accesibile tuturor (art. 10 alin. 4);*
 - *Camerele video cu zoom trebuie instalate în interiorul incintei cu vedere la perimetru, la traseele și locurile spectatorilor, precum și în zonele exterioare din fața intrărilor. Sistemul trebuie să fie operat de la centrul de control al poliției, să fie conectat la monitoarele poliției și să ofere posibilitatea înregistrării de imagini fixe pentru identificarea persoanelor. De asemenea, sistemul trebuie să poată fi operat de la centrul de control al serviciului de securitate (art. 10 alin. 5);*
 - *Clubul este obligat să ia toate măsurile organizatorice și operaționale care sunt adecvate și necesare pentru a preveni pericolele la adresa terenului, a spectatorilor și a desfășurării meciurilor și pentru a le evita în cazul în care acestea apar (art. 17 alin. 1);*
 - *Clubul este obligat să numească un ofițer/responsabil de/cu securitatea și să îi încredințeze acestuia îndeplinirea tuturor sarcinilor de securitate (art. 18 alin. 1); responsabilitățile ofițerului de securitate sunt enumerate la alin. 2 al art. 18;*
 - *Controlarea spectatorilor se face la intrări și ieșirile de pe stadion și se verifică biletele de acces, starea persoanelor (ebrietate sau sub influența drogurilor), verificarea bagajelor pentru depistarea armelor, obiectelor periculoase, artificiilor, băuturilor alcoolice, substanțelor intoxicante sau echipamentelor concepute pentru a preveni identificarea unei persoane (art. 22 alin. 2);*
 - *Perchezițiile forțate executate de către serviciul de securitate nu sunt permise; prin urmare, persoanelor care nu sunt pregătite să se supună unui control sau unei percheziții trebuie să li se refuze accesul pe stadion (art. 22 alin. 3);*
 - *Vânzarea, distribuirea către public, transportul și consumul de băuturi spirtoase sunt interzise de la începutul până la sfârșitul evenimentului în întreaga zonă închisă a arenei.⁸ Vinul, berea și băuturile cu un conținut de alcool comparabil scăzut nu sunt, în general, vizate de această interdicție. Cu toate acestea, organizatorul trebuie, în orice caz, să ia măsuri adecvate și rezonabile pentru a se asigura că nu există izbucniri de violență și revolte ale spectatorilor legate de alcool (art. 23 alin. 1);*

⁸ În prima parte a documentului DFB, la Dispozițiile generale, se mai fac următoarele precizări cu privire alcool: Art. 22. Cu acordul expres al autorităților locale de securitate responsabile, cu implicarea semnificativă a autorității de poliție responsabile, organizatorul poate, pe propria răspundere și în funcție de condițiile locale, să servească în mod excepțional bere cu alcool redus (cu o concentrație de alcool de până la 3 la sută), bere (cu o concentrație de alcool de cel mult 5 la sută) sau băuturi cu un conținut de alcool relativ scăzut. Pentru a-și da consimțământul, organizatorul trebuie să prezinte motive care să arate că nu există riscul unor izbucniri de violențe sau revolte legate de alcool din partea spectatorilor, ținând cont de constatările poliției.

- *Organizatorul și autoritatea de poliție responsabilă pot impune restricții suplimentare privind vânzarea, distribuția publică și consumul de băuturi alcoolice. Acest lucru ar trebui luat în considerare în special pentru jocurile cu un risc crescut în conformitate cu Secțiunea 32 și după încălcări grave ale legii legate de alcool în incinta stadionului (art. 23 alin. 2);*
- *Persoanele în stare de ebrietate sau sub influența altor substanțe sunt evacuate de pe stadion (art. 23 alin. 3)*
- *Băuturile pot fi servite numai în recipiente care, datorită dimensiunii, greutății și tipului de material, nu se pot sparge și nu sunt adecvate ca instrumente de aruncat sau de lovit (art. 23 alin. 4)*
- Art. 24 prevede interzicerea introducerii și arderii articolelor pirotehnice pe stadion;
- Art. 26 conține norme cu privire la serviciile de securitate;
- Conform art. 28, fiecare stadion trebuie să aibă un regulament care să conțină reguli și interdicții și să fie afișat la intrările în stadion;
- Fiecare club trebuie să numească un reprezentant al fanilor, al cărui rol este descris la art. 30.

De asemenea, DFB poate impune interdicții de acces pe stadion independent de procedurile penale, la fel ca Asociația Regală de Fotbal a Țărilor de Jos.

ITALIA

În Italia, prevenirea și combaterea violenței la evenimentele sportive este reglementată de următoarele acte normative:

1. [Legea nr. 401 din 13 decembrie 1989. Intervenții în sectorul jocurilor de noroc și al pariurilor clandestine și protecția corectitudinii în desfășurarea evenimentelor sportive;](#)
2. [Decretul-lege nr. 8 din 8 februarie 2007. Măsuri urgente pentru prevenirea și reprimarea fenomenelor de violență legate de competițiile fotbalistice;](#)
3. [Legea nr. 41 din 4 aprilie 2007](#) privind transformarea în lege, cu modificări, a Decretului-lege nr. 8 din 8 februarie 2007.

Redăm sintetic principalele prevederi ale Legii nr. 401 din 13 decembrie 1989 referitoare la combaterea și prevenirea violențelor la evenimentele sportive:

- Art. 6 alin. 1: chestorul (șeful autorității provinciale de siguranță publică)⁹ poate dispune interzicerea accesului anumitor persoane (enumerate la acest alineat, de ex. celor care au participat sau au incitat la violență la evenimentele sportive, atât

⁹ <https://www.poliziadistato.it/articolo/il-questore>

în Italia cât și în alte state; celor condamnați pentru transportul, în afara locuinței, de arme, bastoane de fier sau bâte, bastoane telescopice, pistoale cu electroșocuri și alte dispozitive similare capabile să producă electrocutare; celor condamnați pentru purtarea de căști de protecție sau alte mijloace capabile să îngreuneze recunoașterea unei persoane în locuri publice fără motive justificate etc.) în locurile în care se desfășoară evenimente sportive indicate în mod specific, precum și în locurile, indicate în mod specific, destinate parcurii, tranzitului sau transportului persoanelor care participă sau asistă la astfel de evenimente;

- Art. 6 alin. 1-bis: interdicția anterior menționată poate fi impusă începând de la vârsta de 14 ani, cu informarea celor care exercită autoritatea părintească;
- Art. 6 alin. 1-ter: interdicția anterior menționată poate fi impusă și participanților la evenimentele sportive care au loc în străinătate și poate fi impusă și de autoritățile competente din alte state UE la evenimentele sportive care au loc în Italia;
- Art. 6 alin. 2: chestorul poate impune persoanelor care au interdicția de a participa la anumite evenimente sportive să se prezinte personal la comandamentul de poliție din localitate de reședință, de una sau mai multe ori, în timpul orelor indicate din cursul zilei în care au loc evenimentele sportive pentru care i se aplică interdicția;
- Art. 6 alin. 5: interzicerea accesului la evenimentele sportive și prezentarea la comandamentul de poliție se impun pe o perioadă de la unu la 5 ani;
- Art. 6 alin. 6: încălcarea dispozițiilor de la alin. 1 și 2 se pedepsește cu închisoare de la unu la trei ani și cu amendă de la 10 000 EUR la 40 000 EUR; aceleași dispoziții se aplică persoanelor care încalcă în Italia interdicția de acces în locurile în care au loc evenimente sportive, adoptată de autoritățile competente ale unuia dintre celelalte state membre ale Uniunii Europene;
- Art. 6-bis alin. 1: Cu excepția cazului în care fapta constituie o infracțiune mai gravă, oricine, în locurile în care au loc evenimente sportive sau în cele destinate parcurii, tranzitului sau transportului celor care participă sau asistă la astfel de evenimente sau, în orice caz, în imediata vecinătate a acestor locuri, în cele douăzeci și patru de ore care preced sau urmează evenimentului sportiv și cu condiția ca faptele să aibă loc în legătură cu evenimentul sportiv în sine, aruncă sau utilizează, în așa fel încât să creeze un pericol concret pentru persoane, torțe, rachete de semnalizare, artificii, petarde, instrumente pentru emiterea de fum sau de gaze vizibile, sau bastoane, bâte, materiale murdare sau poluante, obiecte contondente sau, în orice caz, obiecte care pot provoca infracțiuni, se pedepsește cu închisoarea de la unu la patru ani. Pedepsa se majorează în cazul în care infracțiunea determină o întârziere semnificativă în începerea, suspendarea, întreruperea sau anularea evenimentului sportiv. Pedepsa se majorează cu până la jumătate dacă infracțiunea are ca rezultat vătămarea corporală;
- Art. 6-bis alin. 2 prevede că depășirea gardurilor despărțitoare și intrarea pe terenul de joc se pedepsește cu închisoare de până la un an și cu amendă de la

1000 EUR la 5 000 EUR; pedeapsa cu închisoarea se majorează dacă infracțiunea are ca rezultat o întârziere semnificativă în începerea, suspendarea, întreruperea sau anularea evenimentului sportiv;

- Se pedepsesc și actele de violență sau amenințările împotriva celor care se ocupă controlul biletelor de intrare și al traseului spectatorilor și a celor însărcinați cu asigurarea respectării regulamentului de utilizare a spațiului în care se desfășoară evenimente sportive (art. 6-quater), precum și vătămrile grave sau foarte grave ale acestor persoane anterior menționate (art. 6-quinqies);
- Se prevede posibilitatea ca prefectul să amâne sau să interzică desfășurarea evenimentelor sportive pentru 30 de zile în scopul protejării ordinii și siguranței publice (art. 7-bis);
- În cazul unor episoade grave de violență comise în timpul competițiilor de fotbal, ministrul de interne poate dispune, prin decret propriu, interzicerea, pe o perioadă de cel mult doi ani, a deschiderii sectorului de oaspeți al arenelor sportive în care se desfășoară meciuri de fotbal, precum și vânzarea de bilete în acest sector al arenei sportive (art. 7-bis.1);
- Art. 8 stabilește cazurile în care se poate aplica măsura arestării;
- Dispozițiile legii se aplică și faptelor comise la sau cu ocazia evenimentelor sportive în timpul deplasărilor către sau dinspre locurile în care au loc astfel de evenimente (art. 8-ter).

După cum am menționat la început, cel de-al doilea act normativ **important în domeniul prevenirii și combaterii violenței la evenimentelor sportive în Italia este Decretul-lege nr. 8 din 8 februarie 2007**. În continuare, redăm sintetic principalele prevederi:

- Art. 1 alin. 3-bis, 3-ter și 3-quater: se condiționează cumpărarea de bilete de acces la evenimentele sportive de prezentarea unui act de identitate valabil pentru fiecare persoană în parte și verificarea actului la intrarea pe arena sportivă, iar în caz de neprezentare a documentelor solicitate, se interzice intrarea la evenimentul sportiv; personalul responsabil (cu vânzarea și controlul biletelor) care nu respectă aceste măsuri va putea primi o amendă în cuantum de 5000 până la 20.000 euro;
- Art. 2-bis: prevede interzicerea introducerii sau afișării în incintele sportive a bannerelor, pancartelor sau altor inscripții sau imagini care incită în vreun fel la violență sau conțin insulte sau amenințări;
- Art. 9 alin. 1: le este interzis societăților care organizează competiții de fotbal și care sunt responsabile de emiterea, distribuirea, vânzarea și transferul biletelor de intrare, să elibereze, să vândă sau să distribuie, în orice mod, bilete de intrare persoanelor care beneficiază de măsurile menționate la articolul 6 din Legea nr. 401 din 13 decembrie 1989 sau persoanelor care, în orice caz, au fost condamnate, în cursul ultimilor cinci ani, chiar cu o pedeapsă nedefinitivă, pentru

infracțiuni comise cu ocazia sau ca urmare a unor evenimente sportive; nerespectarea acestei interdicții se pedepsește cu amendă între 40.000 și 200.000 euro aplicată de către prefectul provinciei în care clubul își are sediul social (alin. 3);

- Art. 9 alin. 3-bis: prevede obligația organizatorilor de competiții de fotbal de afișa regulamentul arenei în toate zonele stadionului și trebuie să se asigure că pe spatele biletelor este indicat clar că achiziția biletului atrage obligația respectării regulamentului și este o condiție indispensabilă pentru accesul și rămânerea pe stadion;
- Art. 9 alin. 3-ter: stabilește că o cotă de cel puțin 5% și de cel mult 10% din veniturile totale provenite din vânzarea biletelor și a tichetelor de intrare emise în mod valabil cu ocazia evenimentelor sportive este alocată pentru finanțarea costurilor suportate pentru menținerea securității și a ordinii publice la astfel de evenimente și, în special, pentru acoperirea costurilor orelor suplimentare și a indemnizațiilor de ordine publică ale forțelor de poliție;
- Art. 11-bis alin. 1: prevede elaborarea unui program de inițiative în școli, universități și în locurile în care se desfășoară activități sportive pentru tineret, cu scopul de a promova aderarea și participarea la valorile și principiile fundamentale ale culturii sportive, astfel cum sunt consacrate în Carta Olimpică;
- Alin. 11-bis alin. 2: stabilește că sumele mai mari/majorate plătite cu titlu de amenzi aplicate pentru încălcări ale dispozițiilor Legii nr. 401 din 13 decembrie 1989, care decurg din modificările aduse prin prezentul decret, precum și în cazurile prevăzute la articolul 1 alin. 3-4 și 3-5, art. 2-bis, 5, 8 și 9 din prezentul decret, se varsă în Fondul de solidaritate sportivă, instituit la Președinția Consiliului de Miniștri, în scopul finanțării programelor și inițiativelor prevăzute la alineatul 1 din prezentul art. 11-bis.

Prevederile celui de-al treilea act normativ important (Legea nr. 41 din 4 aprilie 2007) sunt incluse în decretul pe care îl transformă în lege (Decretul-lege nr. 8 din 8 februarie 2007) prezentat mai înainte.

În anul 2010, Observatorul Național pentru Evenimentele Sportive a stabilit prin [Hotărârea nr. 14/2010 cu privire la sezonul 2009/2010](#) interzicerea introducerii sau vânzării de băuturi alcoolice cu o concentrație mai mare de 5°, cu excepția autorizațiilor derogatorii pentru anumite zone, eliberate de autoritatea competentă, sub rezerva unui aviz favorabil din partea chestorului. Reglementările diferă de la un stadion la altul, de la o provincie la alta, iar pentru anumite meciuri cu risc ridicat de evenimente violente, autoritățile locale pot hotărî măsuri speciale de prevenire a violenței la meciurile la care participă echipe a căror rivalitate este puternică, măsuri care includ și interzicerea alcoolului pe stadioane și în zonele din apropierea lor. Pe stadionul clubului de fotbal [AC Milan](#), sunt interzise băuturile alcoolice de orice tărie, pe când, pe stadionul echipei

[Juventus](#) este interzisă introducerea sau oferirea spre vânzare a băuturilor alcoolice cu un grad de alcool mai mare de 5°, cu excepția prevăzută DE Hotărârea nr. 14/2010. Un exemplu de ordin emis de o autoritate locală este [ordinul prefectului din Milano](#) prin care a interzis vânzarea și consumul de băuturi alcoolice și spirtoase la meciul dintre Inter Milano și Arsenal din 6.11.2024.

În anul 2019, ministrul de interne a emis [Decretul din 13 august 2019 de modificare a Decretului din 8 august 2007, privind „Organizarea și activitatea stewarzilor în arenele sportive”](#). Decretul definește stewarzii drept agenții de pe stadion angajați de cluburile sportive care organizează competiții de fotbal, cărora li se încredințează executarea serviciilor de control al biletelor de intrare în arenele sportive, de primire și dirijare a spectatorilor și de verificare a respectării regulamentului de funcționare a arenelor, precum și prestarea de servicii auxiliare ale activității de poliție, referitoare la controalele din cadrul arenelor sportive, pentru îndeplinirea cărora nu este necesară exercitarea autorității publice sau desfășurarea operațională a membrilor forțelor de poliție. Decretul are 5 anexe în care sunt prevăzute următoarele aspecte:

- Anexa A: cerințele pentru profesia de steward (cetățenie, vârsta necesară pentru fiecare grad de steward, starea de sănătate fizică și psihică, studii, cerințe legate de cazierul judiciar, metode de selecție și formare);
- Anexa B: cerințe minime pentru societățile care formează stewarzii;
- Anexa C: curriculum programei de formare a stewarzilor;
- Anexa D: modalitățile de colaborare a stewarzilor cu forțele de poliție și stabilirea serviciilor auxiliare pentru activitatea poliției referitoare la controalele din incinta arenei sportive;
- Anexa E: echipamentul stewarzilor și carnet profesional al stewarzilor.

Ulterior, Observatorul Național pentru Evenimentele Sportive a emis [Decizia nr. 39/2019](#) pentru implementarea prevederilor referitoare la stewarzi cuprinse în Decretul ministrului de interne din 13 august 2019 și a prevăzut următoarele:

- numărul minim de stewarzi care trebuie angajați în timpul meciurilor este în raport de 1 la 250 de spectatori;
- elementele necesare (de ex. numărul de identificare) și cele interzise (de ex. sloganuri de natură religioasă, politică sau rasială) să apară pe vestele stewarzilor;
- aspecte legate de selectarea și formarea aspiranților la funcția de steward care nu au cetățenia italiană (străinii care figurează pe lista trimisă de societatea de formare la secția de poliție pentru verificarea eligibilității lor trebuie să prezinte secției de poliție documente care să ateste situația lor în conformitate cu legislația din țările lor de origine);
- carnetul profesional al stewardului, eliberat de societatea de formare, pe care delegatul pentru gestionarea evenimentului înscrie în ziua angajării data și locul de muncă, în prezent pe suport de hârtie, dar în viitor în format digital.

[Observatorul Național pentru Evenimentele Sportive](#) a fost înființat în anul 2005, în cadrul Ministerului de Interne italian, ca un organism consultativ tehnico-administrativ pe lângă ministrul de interne, care are sarcina de a coordona inițiativele care trebuie puse în aplicare la derby-uri. Observatorul monitorizează și studiază fenomenul violenței în sport și deficiențele structurale ale bazelor sportive, face propuneri de reglementări și elaborează directive în domeniu, promovează inițiative coordonate sinergic cu alte părți interesate și realizează rapoarte anuale privind evoluția fenomenului violenței în sport.

POLONIA

În Polonia, prevenirea și combaterea violenței la evenimentele sportive este reglementată de [Legea din 20 martie 2009 privind siguranța evenimentelor de amploare](#). Aceasta prevede următoarele măsuri:

- Organizatorul este responsabil pentru siguranța unui eveniment de amploare în locația sa și pe durata acestuia (art. 5), iar obligațiile organizatorilor sunt prevăzute la art. 5 și 6 alin. 1;
- La art. 6 alin. 2, este prevăzut numărul minim de agenți de securitate și de informare care trebuie să fie prezenți la un eveniment de amploare care nu prezintă un grad crescut de risc (cel puțin 10 la 300 de spectatori) și unul cu grad crescut de risc (cel puțin 15 la 200 de spectatori);
- Art. 8. prevede că *este interzisă aducerea la un eveniment în masă sau deținerea oricăror arme sau alte obiecte periculoase, explozivi, produse pirotehnice, materiale periculoase pentru incendiu, băuturi alcoolice, narcotice sau substanțe psihotrope*;
- Art. 11. *Organizatorul are dreptul să înregistreze desfășurarea evenimentului de masă, în special comportamentul participanților, folosind dispozitive de înregistrare a imaginilor și a sunetului. Organizatorul predă materialele înregistrate procurorului districtual responsabil pentru locul în care are loc evenimentul de amploare sau șefului poliției districtuale competente din punct de vedere teritorial, dacă este necesar cu o cerere de inițiere a procedurilor penale sau cu o cerere de pedeapsă, cu excepția cazului în care organizatorul notifică o infracțiune sau solicită o pedeapsă în caz de infracțiuni*;
- Cap. III (art. 13-18) conține norme cu privire la siguranța meciurilor de fotbal.
- Art. 14. prevede *măsura interdicției de a participa timp de max. 2 ani la meciurile unui club impusă unei persoane care a încălcat regulile stadionului sau regulamentul evenimentului de amploare*;
- Art. 15. Vânzarea unui bilet de intrare la un meci de fotbal este condiționată de prezentarea unui document care să confirme identitatea persoanei;

- Art. 15 alin. 3 Organizatorul unui meci de fotbal sau o entitate autorizată de acesta să-l distribuie refuză să vândă un bilet de intrare sau orice alt document care dă dreptul de a participa la meci:
 - 1) persoanei împotriva căreia s-a pronunțat decizia:
 - a) interzicerii intrării la un eveniment de amploare,
 - b) obligația de a se abține de la frecventarea locurilor în care se desfășoară evenimente de amploare [...];
 - 2) persoanei împotriva căreia s-a impus o interdicție de a participa la meciurile unui club de fotbal (din Polonia) sau din străinătate.
- Capitolul IV art. 19-23 conține norme cu privire la serviciile de pază/securitate¹⁰ și de informare¹¹ (atribuții, responsabilități)
- În Capitolul V - VIII (art. 24-53), sunt prevăzute normele cu privire la organizarea evenimentelor de amploare (autorizația necesară organizării de evenimente de amploare, verificarea securității unui eveniment de amploare, principii de colectare și prelucrare a informațiilor privind siguranța unui eveniment de amploare, răspunderea pentru daune).

PORTUGALIA

În anul 2009, Adunarea Republicii (Parlamentul unicameral portughez) a adoptat [Legea nr. 39/2009 din 30 iulie privind regimul juridic pentru combaterea violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în cadrul evenimentelor sportive, pentru a permite desfășurarea acestora în siguranță.](#)

Capitolul II al Legii nr. 39/2009 cuprinde patru secțiuni cu măsuri și condiții de siguranță pentru evenimentele sportive.

Printre măsurile pentru prevenirea violențelor la evenimentele sportive prevăzute în Secțiunea I a Capitolului II se numără:

- Obligația organizatorului competiției sportive de a elabora un regulament privind prevenirea și sancționarea manifestărilor de violență, rasism, xenofobie și intoleranță la manifestările sportive (art. 5 alin. 1);
- Obligațiile promotorilor, organizatorilor de evenimente sportive și proprietarilor arenelor sportive (art. 8) printre care se numără și: încurajarea spiritului etic și sportiv al suporterilor prin realizarea de diverse acțiuni socio-educative prevăzute la art. 9 din lege; sancționarea suporterilor implicați în tulburări ale ordinii publice,

¹⁰ Art. 3 pct. 13) serviciu de securitate - trebuie înțeles ca fiind persoanele subordonate managerului de securitate, numite de organizator, care dețin o licență valabilă de agent de securitate fizică

¹¹ Art. 3 pct. 12) serviciul de informare - trebuie înțeles ca fiind persoanele care se subordonează responsabilului cu securitatea, desemnat de organizator, inclusiv crainicul competiției sportive;

manifestări de violență, rasism, xenofobie; menținerea unei liste actualizate cu suporterii din toate grupurile organizate susținute de club, asociație sau societate sportivă, pe care să o pună la dispoziția autorităților judiciare, administrative și de poliție responsabile cu monitorizarea prevederilor legii; împiedicarea utilizării megafoanelor și a altor instrumente producătoare de zgomot, precum și a steagurilor, banderolelor și a altor accesorii cu dimensiuni mai mari de 1m/1m; instalarea de sisteme de supraveghere audio-video și control menite să prevină supraaglomerarea în orice sector sau tribună a sălii, precum și să asigure că căile de acces sunt menținute libere etc.;

- Interzicerea vânzării, consumului și distribuției de băuturi alcoolice, substanțe stupefiante, narcotice și psihotrope în cadrul perimetrului de securitate¹² și al arenei sportive (art. 8 alin. 4).

Secțiunea a II-a a Capitolului II (art. 10 - 13) cuprinde norme cu privire la asigurarea securității la evenimentele sportive, inclusiv cu privire la securitatea privată.

Secțiunea a III-a a Capitolului II se referă la grupurile organizate de suporterii (art. 14 - 16), iar secțiunea a IV-a, la arena sportivă (art. 17 - 26, aranjarea locurilor, separarea fizică a fanilor, obligativitatea instalării și întreținerii unui sistem de supraveghere audio-video pe arenele pe care au loc evenimente sportive profesionale sau de amatori cu grad de risc ridicat, asigurarea de locuri de parcare suficiente, facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități sau deficiențe în arenele sportive, condiții pentru accesul și rămânerea spectatorilor pe arenă, puterea agenților de pază de a percheziționa spectatori, vânzarea și formatul biletelor care printre altele trebuie să conțină și prezentarea pe scurt a faptelor interzise pe arenele sportive și consecințele întreprinderii acestora).

Printre condițiile enumerate la art. 22 pentru accesul spectatorilor pe arenele sportive se numără:

- să dețină un bilet valabil și a unui act de identitate cu fotografie;
- să nu se afle sub influența alcoolului, stupefiantelor, substanțelor psihotrope sau a produselor cu efecte similare, acceptând să se supună testelor de control și screening, care urmează să fie efectuate sub conducerea membrilor forțelor de securitate;
- să nu transporte sau să aducă cu ei obiecte sau substanțe interzise sau cele de natură să genereze sau să permită acte de violență;
- să nu comită violențe; să-și dea consimțământul pentru percheziția corporală efectuată cu scopul de a detecta și de a preveni pătrunderea obiectelor și

¹² Art. 3 lit. b) Inel sau perimetru de securitate = spațiul, definit de forțele de securitate, adiacent sau în afara terenului sportiv, a cărui asamblare sau instalare este responsabilitatea promotorului spectacolului sportiv, între limitele exterioare ale terenului sau ale construcției, închise prin garduri permanente sau temporare și echipate cu spații de trecere cu controlul intrărilor și ieșirilor, și, concepute pentru a asigura siguranța spectacolului sportiv.

substanțelor interzise sau a celor susceptibile de a genera sau de a permite acte de violență;

- să-și dea consimțământul pentru colectarea de imagini și sunete, în condițiile legislației privind protecția datelor cu caracter personal; să nu poarte vreun echipament care ascunde parțial sau total fața etc.

Forțele de securitate care asigură supravegherea evenimentului sportiv pot supune controlului pentru detectarea consumului / deținerii de alcool sau a altor substanțe toxice persoanele care prezintă indicii că se află sub influența acestor substanțe, precum și cei care manifestă un comportament violent sau pun în pericol siguranța spectacolului sportiv. (art. 22 alin. 4). Orice persoană care refuză să se supună testelor de control al alcoolului sau altor substanțe toxice sau ale cărei analize au rezultat pozitiv nu poate accesa sau rămâne în perimetrul evenimentului sportiv (art. 22 alin. 5).

Printre condițiile pentru non-evacuarea spectatorilor pe arenele sportive, enunțate la art. 23, se numără: spectatorii să nu afișeze postere, steaguri, simboluri sau alte semne cu mesaje jignitoare cu caracter rasist, intolerant sau xenofob; să nu comită acte violente sau acte care incită la violență, rasism, xenofobie, intoleranță în cadrul evenimentelor sportive, orice formă de discriminare sau care exprimă ideologie politică, inclusiv scandări; să nu poarte echipamente care ascund parțial sau total fața; să nu obstrucționeze căile de acces și de evacuare; să nu se deplaseze dintr-un sector în altul; să nu dețină sau să folosească materiale producătoare de artificii, dispozitive pirotehnice, fumigene sau similare și produse explozive; să nu arunce cu obiecte etc. Nerespectarea acestor condiții atrage după sine îndepărtarea imediată de pe arena sportivă de către forțele de securitate.

Capitolul III (art. 27 - 49) stabilește faptele care constituie contravenție (de ex. distribuirea și vânzarea de bilete false sau vânzarea ilegală de bilete, participarea la lupte între suporterii, punerea în pericol a integrității fizice sau a vieții altor persoane prin aruncarea cu obiecte sau lichide, pătrunderea pe terenul de joc sau în zonele în care nu are acces publicul, vătămarea corporală) și regimul sancțiunilor atât pentru spectatori/grupurile de fani (interzicerea accesului pe arenele sportive sau în apropierea arenelor sportive, amenzi sau pedeapsa cu închisoarea), cât și pentru organizatorii de evenimente sportive și proprietarii arenelor sportive (art. 39-A).

Art. 41 detaliază criteriile pe baza cărora se stabilește cuantumul amenzilor. Art. 42 se referă la pedepsele aplicabile în cazul recidiviștilor. Art. 44 stabilește modul în care sunt distribuite veniturile din amenzi.

În anul 2018, a fost înființată [Autoritatea pentru Prevenirea și Combaterea Violentei în Sport](#) (APCVD) prin [Decretul nr. 10/2018](#), în subordinea ministrului cu competențe în domeniul sportului, cu misiunea de a preveni și de a controla respectarea cadrului juridic

pentru combaterea violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în cadrul evenimentelor sportive, pentru a permite desfășurarea acestora în condiții de siguranță.

Ca parte a punerii în aplicare a prevederilor Convenției de la Saint-Denis, APCVD formează profesioniști prin cursul de manager de securitate, acționează ca un catalizator pentru coordonarea între organizațiile publice și private, promovează activități de sensibilizare axate pe valori fundamentale precum toleranța, fair-play-ul și incluziunea. De asemenea, prin campania „Simte-te ca acasă”, promovează un mediu primitor și sigur la evenimentele sportive.¹³

În anii 2023 și 2024, APCVD a organizat Congresul internațional [S4Congress - Safety, Security, Service at Sports Events](#), în cadrul căruia se dezbate probleme legate de siguranță, securitate și servicii la evenimentele sportive și schimbul de bune practici naționale și internaționale. Evenimentul a adus la un loc experți de la Consiliul Europei, FIFA, UEFA, Interpol, Sports Grounds Safety Authority (SGSA), Football Supporters Europe (FSE), Federação Paulista de Futebol, Federação Portuguesa de Futebol, Liga Portugal, Comitetul Olimpic, Comitetul Paralimpic, forțele de securitate naționale și internaționale etc.¹⁴

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD

De-a lungul timpului, în Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord (UK), au avut loc incidente violente la meciurile de fotbal, care s-au soldat cu victime, chiar și cu persoane decedate, incidente care au determinat schimbări legislative pentru a asigura standarde mai crescute de siguranță a stadioanelor și pentru a preveni actele de violență între persoanelor prezente. Printre aceste incidente se numără [incendiul din 1985 de pe stadionul echipei FC Bradford City](#), care a pornit de la o țigară aruncată de un fan, [dezastrul din 1989 de pe stadionul Hillsborough](#), atribuit în mare parte greșelilor comise de poliție. De asemenea, fanii englezi au fost implicați și în incidente în afara UK, precum [dezastrul pe stadionul Heysel](#) din Bruxelles, de la meciul din 29 mai dintre FC Liverpool și Juventus, în care fanii englezi și cei italieni s-au încăierat iar luptele s-au soldat cu 39 de morți și aproximativ 600 de răniți. Cel mai recent incident în care au fost implicați fanii englezi a fost la [Finala Euro 2020](#), din 11 iulie 2021, pe stadionul Wembley, la meciul dintre Anglia și Italia.

¹³ <https://www.sg.pcm.gov.pt/a-sgpcm/noticias/2024/outubro/apcvd/>

¹⁴ idem

În UK, prevenirea și combaterea violenței la evenimentele sportive este reglementată prin:

1. [Legea din 1985 privind evenimentele sportive \(controlul alcoolului etc.\) 1985](#);
2. [Legea din 1989 privind spectatorii la meciurile de fotbal](#) (se aplică meciurilor jucate în afara Angliei și a Țării Galilor);
3. [Legea din 1991 privind infracțiunile la meciurile de fotbalul](#) (cu aplicabilitate în Anglia și în Țara Galilor);
4. Art. 166 și 166A din [Legea privind justiția penală și ordinea publică din 1994](#), prin care se interzice vânzarea de bilete de către persoane neautorizate;
5. Capitolul I din [Legea din 2006 privind poliția, ordinea publică și justiția penală](#) (Scoția), prin care au fost introduse ordinele de interzicere a accesului pe stadioane.¹⁵

Potrivit [Legii din 1985 privind evenimentele sportive](#) (controlul alcoolului etc.)¹⁶, următoarele fapte constituie infracțiuni:

Art. 1. Infracțiuni în legătură cu alcoolul în autovehicule și trenuri.

(1) Prezenta secțiune se aplică unui vehicul care -

- a) este un vehicul de transport public sau un vehicul de transport feroviar de călători; și*
- b) este utilizat în scopul principal de a transporta pasageri pentru întreaga călătorie sau pentru o parte a acesteia către sau de la un eveniment sportiv desemnat.*

(2) O persoană care, cu bună știință, transportă sau permite ca alcoolul să fie transportat într-un vehicul căruia i se aplică prezenta secțiune se face vinovată de o infracțiune -

- a) dacă vehiculul este un vehicul de transport public și el este operatorul vehiculului sau angajatul sau agentul operatorului; sau*
- b) dacă vehiculul este un vehicul închiriat și el este persoana căreia îi este închiriat sau angajatul sau agentul acelei persoane.*

(3) O persoană care are alcool în posesia sa în timp ce se află într-un vehicul căruia i se aplică prezenta secțiune se face vinovată de o infracțiune.

(4) O persoană care se află în stare de ebrietate într-un vehicul căruia i se aplică prezenta secțiune se face vinovată de o infracțiune.

Art. 1A. Alcoolul în anumite alte vehicule.

(1) Prezenta secțiune se aplică unui autovehicul care -

- (a) nu este un vehicul de transport public, dar este adaptat pentru a transporta mai mult de 8 pasageri; și*
- (b) este utilizat în scopul principal de a transporta doi sau mai mulți pasageri pentru întreaga sau o parte a unei călătorii către sau de la un eveniment sportiv desemnat.*

¹⁵ <https://www.gov.scot/publications/evaluation-football-banning-orders-scotland/pages/3/>

¹⁶ <https://sgsa.org.uk/regulatory-support/legislation/alcohol-at-football-grounds/>

(2) O persoană care, cu bună știință, transportă sau permite să se transporte alcool într-un autovehicul căruia i se aplică prezenta secțiune se face vinovată de o infracțiune -

(a) dacă este șoferul acestuia sau

(b) dacă nu este conducătorul acestuia, dar este deținătorul său, angajatul sau agentul deținătorului său, o persoană căreia îi este pus la dispoziție (prin închiriere, împrumut sau în alt mod) de către deținătorul său sau angajatul sau agentul deținătorului, sau angajatul sau agentul unei persoane căreia îi este astfel pus la dispoziție.

(3) O persoană care are alcool în posesia sa în timp ce se află într-un autovehicul căruia i se aplică prezenta secțiune se face vinovată de o infracțiune.

(4) O persoană care se află în stare de ebrietate într-un autovehicul căruia i se aplică prezenta secțiune se face vinovată de o infracțiune.

(5) În prezenta secțiune - „deținător”, în legătură cu un vehicul, înseamnă persoana care are obligația de a obține o licență pentru acesta în temeiul Vehicle Excise and Registration Act 1994, „autovehicul” înseamnă un vehicul cu propulsie mecanică destinat sau adaptat pentru a fi utilizat pe drumuri, iar „vehicul de serviciu public” are același înțeles ca în Public Passenger Vehicles Act M2 1981.

Art. 2. Infracțiuni în legătură cu alcoolul, recipientele etc. pe terenurile de sport.

(1) O persoană care are în posesia sa alcool sau un articol căruia i se aplică prezenta secțiune -

(a) în orice moment în perioada unui eveniment sportiv autorizat, atunci când se află în orice zonă a unui teren de sport autorizat din care evenimentul poate fi urmărit direct; sau

(b) în timp ce intră sau încearcă să intre pe un teren de sport autorizat, în orice moment pe durata desfășurării unui eveniment sportiv autorizat pe acel teren, se face vinovat de o infracțiune.

(2) O persoană care se află în stare de ebrietate pe o arenă sportivă autorizată în orice moment pe durata unui eveniment sportiv autorizat pe respectiva arenă sau care se află în stare de ebrietate în timp ce intră sau încearcă să intre pe o astfel de arenă în orice moment pe durata unui eveniment sportiv autorizat pe respectiva arenă se face vinovată de o infracțiune.

(3) Prezenta secțiune se aplică oricărui articol capabil să provoace răni unei persoane lovite de acesta, fiind -

(a) o sticlă, o cutie sau alt recipient portabil (inclusiv un astfel de articol atunci când este zdrobit sau spart) care-

(i) este destinat să păstreze orice băutură; și

(ii) este de un fel care, atunci când este gol, este în mod normal aruncat sau returnat furnizorului sau lăsat să fie recuperat de către acesta, sau

(b) parte a unui articol care intră sub incidența alineatului (a) de mai sus;

dar nu se aplică lucrurilor care sunt destinate păstrării oricărui medicament (în sensul M3Medicines Act 1968) sau oricărui medicament veterinar (în sensul Veterinary Medicines Regulations 2006).

Art. 2A. Artificii etc.

(1) O persoană se face vinovată de o infracțiune dacă are în posesia sa un articol sau o substanță la care se aplică prezenta secțiune -

(a) în orice moment în perioada unui eveniment sportiv desemnat, atunci când se află în orice zonă a unui teren de sport desemnat din care evenimentul poate fi văzut direct; sau

(b) în timp ce intră sau încearcă să intre pe un teren de sport desemnat, în orice moment în timpul perioadei de desfășurare a unui eveniment sportiv desemnat pe terenul respectiv.

(2) Este un mijloc de apărare pentru acuzat să dovedească faptul că a fost în posesie în mod legal/în baza unei autorizații.

(3) Prezenta secțiune se aplică oricărui articol sau oricărei substanțe al cărui scop principal este emiterea unei rachete de semnalizare sau de iluminare (spre deosebire de aprindere sau încălzire) sau emiterea de fum sau de un gaz vizibil; se aplică în special rachete de semnalizare de urgență, semnale de ceață și peleți și capsule destinate a fi utilizate ca fumigene sau pentru testarea țevilor, dar nu și chibriturilor, brichetelor sau încălzitoarelor.

(4) Prezenta secțiune se aplică, de asemenea, oricărui articol care este un foc de artificii.

Prin perioada de desfășurare a unui eveniment sportiv autorizat se înțelege perioada care începe cu 2 ore înainte de startul evenimentului și care se încheie la o oră după finalizarea acestuia (art. 9 alin. 4).

Legea din 1985 nu se aplică evenimentelor sportive la care concurenții participă fără vreo recompensă și spectatorii, gratuit (art. 9 alin. 6).

Art. 7 stabilește că un agent de poliție poate pătrunde în orice moment pe o arenă sportivă autorizată pentru a aplica prevederile prezentei legi și percheziționa orice persoană pe care are motive întemeiate să o suspecteze că a încălcat această lege. De asemenea, poate percheziționa un vehicul menționat la art. 1 și 1A dacă are motive întemeiate să suspecteze că se comite/s-a comis una din infracțiunile prevăzute de această lege.

Art. 8 stabilește pedepsele pentru infracțiunile stabilite de această lege (acestea constau în amenzi sau închisoare până la 3 luni).

Legea din 1989 privind spectatorii la meciurile de fotbal (se aplică meciurilor jucate în afara Angliei și a Țării Galilor) prevede: norme privind autorizațiile necesare arenelor pentru a putea primi spectatori la evenimentele sportive (art. 9 - 13); norme referitoare la

meciurile de fotbal și la ordinele de interzicere a accesului pe stadioane¹⁷ (art. 14A – 14J) al persoanelor care au comis infracțiunile enumerate în Anexa 1 (Schedules 1) a legii care include, pe lângă infracțiunile stabilite în Legea din 1985 privind evenimentele sportive (controlul alcoolului etc.) și alte infracțiuni, printre care și cele legate de vânzarea ilegală de bilete (litera u) din Anexa 1) și deținerea sau distribuirea de droguri din clasa A la meciurile la care se aplică prezentul act sau la intrarea sau încercarea de a intra în incinta unei arene sportive (litera z) din Anexa 1). La art. 14J se precizează că nerespectarea ordinului de interzicere a accesului pe stadioane se pedepsește cu închisoare până la 6 luni și/sau cu o amendă. Art. 19 stabilește competențele autorității de aplicare a legii și ale poliției locale referitor la ordinele de interzicere a accesului pe stadioane. Art. 21A descrie măsura arestului care poate fi aplicată de un polițist în uniformă, iar art. 21B, măsura trimiterii în judecată.

Legea din 1991 privind infracțiunile la meciurile de fotbalul (cu aplicabilitate în Anglia și în Țara Galilor) stabilește că următoarele fapte comise la un meci de fotbal autorizat constituie infracțiuni:

- Aruncarea de obiecte spre suprafața de joc sau spre zonele în care sunt prezenți spectatori sau alte persoane (art. 2);
- Încurajarea sau participarea la scandări cu caracter indecent sau rasist (art. 3);
- Pătrunderea pe suprafața de joc fără autorizație (art. 4).

În UK există o unitate de poliție pentru fotbal, [United Kingdom Football Policing Unit](#) (UKFPU), „dedicată sprijinirii forțelor de poliție și agențiilor partenere pentru „reducerea incidentelor de comportament antisocial, violență și dezordine legate de fotbal care implică suporterii britanici”.¹⁸ UKFPU oferă sfaturi, asistență și instruire tuturor forțelor de poliție din Anglia și Țara Galilor pentru a oferi o abordare consecventă a evenimentelor fotbalistice, acționează ca PNIF, coordonează desfășurarea poliției la meciurile internaționale de fotbal. Din cadrul UKPFU face parte și Autoritatea pentru ordinele de interzicere a participării la meciurile de fotbal (FBOA).

¹⁷ <https://www.gov.uk/government/publications/user-guide-to-football-related-arrests-and-banning-order-statistics/user-guide-to-football-related-arrests-and-banning-orders-statistics-england-and-wales#football-related-arrests-and-banning-orders>

¹⁸ <https://www.npcc.police.uk/our-work/united-kingdom-football-policing-unit-ukfpu/>

SPANIA

În Spania, prevenirea și combaterea violenței la evenimentele sportive reprezintă un domeniu reglementat de următoarele acte normative:

- [Legea nr. 19/2007](#), împotriva violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în sport;
- [Decretul Regal nr. 748/2008](#) de reglementare a Comisiei de Stat împotriva violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în sport;
- [Decretul Regal nr. 203/2010](#) pentru aprobarea Regulamentului pentru prevenirea violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în sport;
- [Ordinul din 22 decembrie 1998](#), prin care se reglementează Unitățile de control organizațional pentru prevenirea violenței în cadrul evenimentelor sportive;
- [Legea organică nr.4/2015](#), privind protecția securității cetățenilor, potrivit căreia perturbarea siguranței publice la evenimente spectacole sportive constituie infracțiune gravă și se pedepsește cu amendă de la 601 la 30.0000 euro, atunci când acestea nu intră în sfera penală.

[Legea nr.19/2007](#) împotriva violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în sport prevede următoarele măsuri de prevenire și combatere a violenței la evenimentele sportive:

- *Este interzisă introducerea, vânzarea și consumul de băuturi alcoolice de orice fel și de droguri toxice, stupefiante sau substanțe psihotrope în unitățile în care se desfășoară competiții sportive (art.4 alin.1).*
- *În spațiile în care sunt organizate competiții sportive, este interzisă vânzarea de produse care, dacă ar fi aruncate, ar putea dăuna participanților la competiție sau spectatorilor din cauza greutății, dimensiunilor, ambalajului sau a altor caracteristici ale acestora (art.4 alin.3).*
- *Persoanele fizice sau juridice care organizează un eveniment sportiv, competiție sau spectacol [...] răspund financiar și administrativ pentru orice daune și tulburări care pot apărea din cauza lipsei de diligență sau prevenire sau atunci când nu au adoptat măsurile de prevenire stabilite în prezenta lege [...] (art. 5 alin. 1).*

Art.3 prevede măsurile pe care organizatorii de competiții și evenimente sportive trebuie să le ia pentru a preveni actele violente, rasiste, xenofobe sau intolerante¹⁹.

¹⁹ <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestion/espectaculos/prevencion-de-la-violencia-en-los-espectaculos-deportivos/responsabilidades-y-obligaciones-de-las-personas-organizadoras/>

La art.6 sunt enumerate condițiile pe care trebuie să le respecte spectatorii pentru a putea intra într-o incintă în care se desfășoară un eveniment sportiv²⁰. Următoarele fapte sunt interzise, iar celor care nu-și modifică comportamentul le va fi refuzat accesul în arena sportivă:

- a) *Introducerea, deținerea sau utilizarea oricărui tip de arme sau obiecte care ar putea produce aceleași efecte, precum și rachete de semnalizare, petarde, explozivi sau, în general, produse inflamabile, fumigene sau corozive.*
- b) *Introducerea, afișarea sau producerea de bannere, steaguri, simboluri sau alte semne cu mesaje care incită la violență sau în virtutea cărora o persoană sau un grup de persoane este amenințat, insultat sau hărțuit din cauza originii rasiale sau etnice, religiei sau convingerilor, handicapului, vârstei, sexului, orientării și identității sexuale, expresiei de gen sau caracteristicilor sexuale.*
- c) *Angajarea în comportamente descrise ca fiind violente, rasiste, xenofobe sau intolerante în primul și al doilea paragraf al articolului 2.*
- d) *Intrarea în arena sportivă sub influența băuturilor alcoolice, a drogurilor toxice, a narcoticelor sau a substanțelor psihotrope.*
- e) *Intrarea în incintă fără un bilet de intrare valabil.*
- f) *Orice alt comportament care poate fi stabilit prin regulament, cu condiția ca acesta să poată contribui la promovarea unui comportament violent, rasist, xenofob sau intolerant.*

La art. 7 sunt enumerate condițiile în care spectatorilor le este permis să rămână în arena sportivă și care sunt asemănătoare cu cele de acces în incintă²¹.

La Titlul I al Capitolului III – Titlul I sunt prevăzute următoarele măsuri de securitate sportivă:

- instalarea unei televiziuni cu circuit închis (CCTV) care să înregistreze accesul la locul de desfășurare a activităților sportive și capacitatea totală a acestuia, inclusiv zonele înconjurătoare în care pot apărea aglomerări și percheziționarea spectatorilor la accesul în arenă sau în timpul evenimentului sportiv (art. 8);
- menținerea unui registru de evidență a activității fan-cluburilor, asociațiilor sau grupurilor de suporteri (art. 9);
- notificarea autorității competente cu privire la meciurile care pot fi considerate de mare risc și consolidarea măsurilor de securitate în aceste cazuri prin instalarea de camere video în împrejurimi, la turnichete, la intrări și pe întreaga arenă

²⁰ <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestion/espectaculos/prevencion-de-la-violencia-en-los-espectaculos-deportivos/Obligaciones-de-las-personas-espectadoras/>

²¹ Idem

sportivă, verificarea identității persoanelor care cumpără bilete, percheziții corporale aleatorii sau sistematice, sisteme de detecție a armelor (art. 10, 12 și 13);

- controlul și gestionarea accesului și a vânzării билетelor (art. 11);
- precizări cu privire la coordonarea securității la evenimentele sportive de către un membru al poliției (art. 14 și 17).

Art. 15 detaliază condițiile în care poate fi suspendată o competiție cu evacuarea totală sau parțială a arenei.

O altă măsură pentru prevenirea manifestărilor violente sau rasiste la evenimentele sportive în Spania este reprezentată de încurajarea cluburilor sportive de către federațiile și ligile profesionale spaniole să creeze grupuri de voluntari care să ofere informații spectatorilor, să contribuie la prevenirea riscurilor și să faciliteze desfășurarea corespunzătoare a evenimentelor sportive, precum și să realizeze activități de prevenire a violenței, de formare a voluntarilor și de promovare a valorilor sportului. Aceste acțiuni pot fi cofinanțate de club sau societatea sportivă, de federațiile sportive, de ligile profesionale și de Consiliul superior al sportului prin intermediul apelurilor publice de propuneri corespunzătoare (art. 19).

Art. 20 prevede componența și atribuțiile [Comisiei de stat împotriva violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în sport](#), un organism responsabil cu formularea și implementarea politicilor active împotriva violenței, intoleranței și evitarea practicilor rasiste, xenofobe și anti-LGBT în sport. Această Comisie a fost înființată prin Decretul Regal nr. 748/2008 de reglementare a Comisiei de Stat împotriva violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în sport.

În Capitolul I din Titlul II sunt stabilite faptele care constituie infracțiuni în funcție de cine le săvârșește: organizatorii de competiții și evenimente sportive (art. 21), spectatorii (art. 22) sau de alte persoane (art. 23)²².

Capitolul II al Titlului II (art. 24 și 25) conține sancțiunile care pot fi aplicate celor care comit infracțiuni la evenimentele sportive (amenzi, descalificarea de la organizarea de evenimente, închiderea temporară a arenei sportive, interzicerea accesului pe arenele sportive).

În Capitolul IV al Titlului II sunt precizate normele referitoare la aplicarea sancțiunilor - autoritățile responsabile, existența unui registru al sancțiunilor, care cuprinde o secțiune special dedicată pentru interdicțiile de acces în arenele sportive (art. 28-31).

Titlul III se referă la regimul disciplinar aplicabil persoanelor afiliate la o federație sportivă, cluburilor și societăților sportive și persoanelor care activează în cadrul acestora.

²² <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestion/espectaculos/prevencion-de-la-violencia-en-los-espectaculos-deportivos/infracciones/>

În Capitolul II al Titlului III sunt enumerate faptele care constituie infracțiuni foarte grave și grave (art. 34 și 35), sancțiunile aplicabile (art. 35) și absolvirea de răspundere (art. 37).

În anul 2010, a fost adoptat Decretul Regal nr. 203/2010 pentru aprobarea Regulamentului pentru prevenirea violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în sport. Acest Decret Regal prevede obligația organizatorilor de competiții sportive de a întocmi un protocol de securitate, prevenire și control, care să conțină măsuri privind securitatea structurală a instalațiilor sportive, măsuri de prevenire a comportamentelor rasiste, xenofobe sau intolerante în interiorul incintelor, măsuri de control al accesului și șederii spectatorilor și măsuri de control menite să împiedice afișarea de simboluri sau difuzarea de mesaje în timpul competițiilor, cu încălcarea prevederilor legale stabilite (art. 5).

De asemenea, organizatorii de competiții și evenimente sportive trebuie să întocmească un Regulament de ordine interioară al arenei sportive care trebuie avizat de federația sportivă sau de liga profesionistă (art. 6).

La Capitolul II sunt stabilite responsabilitățile organizatorilor cu privire la:

- dotările sediului (controlul informatizat al accesului în incintă și al vânzării de bilete; dispunerea locurilor în tribune; instalarea de sisteme pentru detectarea armelor; obligația ofițerului de securitate de a evalua incinta sportivă din perspectiva riscurilor și a respectării legislației) – art. 8-14;
- condițiile de eliberare, formatul și caracteristicile biletelor de intrare - art. 15-20;
- obligația cluburilor, organismelor de promovare sportivă, societățile sportive pe acțiuni și a organizatorilor de competiții și spectacole sportive de a întocmi și menține un registru²³ care să conțină informații generale și de identificare cu privire la activitatea cluburilor, asociațiilor sau grupurilor de suporterii care sprijină entitatea în cauză – art. 21-23;
- meciurile considerate a fi cu risc ridicat – art. 24;
- condițiile pe care trebuie să le respecte produsele introduse sau vândute pe arene în timpul evenimentelor sportive, de exemplu: ambalajul băuturilor, produselor alimentare și al altor produse vândute sau oferite spre vânzare publicului în interiorul facilităților sportive nu trebuie să fie un recipient din metal, sticlă, ceramică, lemn sau orice alt material similar; este interzisă vânzarea sau introducerea în interiorul arenei sportive a produselor care depășesc 500 g sau 500 ml și care pot fi utilizate ca obiecte de aruncat (art. 25-26);
- atribuțiile și obligațiile personalului care deservește organizatorii (art. 27-34).

²³ <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestion/espectaculos/prevencion-de-la-violencia-en-los-espectaculos-deportivos/registro-central-de-sanciones-deportivas/>

În Capitolul III (art. 35-53), sunt detaliate atribuțiile Poliției spaniole (Fuerzas y Cuerpos de Seguridad - FCS)²⁴ în legătură cu evenimentele sportive (de ex. FCS sunt responsabile direct de protecția asistenților, participanților și a echipei de arbitri – art. 43, monitorizarea accesului în incintă, testarea alcoolemiei și monitorizarea celor care par sub influența drogurilor – art. 45, monitorizarea respectarea obligațiilor legale de către organizatorul competiției și personalului acestuia – art. 46 etc.).

Capitolul IV prevede atribuțiile autorităților guvernamentale și ale coordonatorilor de securitate²⁵ (art. 54-61).

În Capitolul V (art. 62-70), sunt detaliate aspecte cu privire la unitățile de control organizațional²⁶ instituite prin Ordinul din 22 decembrie 1998. Unitatea de control organizatoric este un centru dotat cu televiziune în circuit închis, sistem de sonorizare și legături radio și telecomunicații, precum și orice alte mijloace necesare controlului incintei. Unitatea trebuie amplasată într-o zonă strategică și dominantă a locului de sport, cu acces și comunicații bune cu interiorul și exteriorul terenului și este locul de unde coordonatorul de securitate exercită conducerea dispozitivului de pază.

ȚĂRILE DE JOS

În Țările de Jos, cluburile de fotbal sunt responsabile de securitatea și menținerea ordinii în interiorul stadionului, iar Poliția, sub autoritatea primarului și a procurorului, menține ordinea publică în afara stadionului, acordă asistență celor care au nevoie, depistează infracțiunile, dirijează și fluidizează traficul, escortează grupurilor de suporterii la meciurile din deplasare, semnalează și ia măsuri împotriva situațiilor care pun în pericol siguranța publică.

Cluburile, municipalitățile, procurorul general și Poliția se consultă în mod regulat la nivel local pentru a coordona în mod corespunzător securitatea la evenimentele sportive. Alți parteneri de discuție importanți sunt Asociația Regală de Fotbal a Țărilor de Jos (KNVB) și suporterii.²⁷

²⁴ <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestiones/espectaculos/prevencion-de-la-violencia-en-los-espectaculos-deportivos/funciones-de-las-fuerzas-y-cuerpos-de-seguridad/>

²⁵ <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestiones/espectaculos/prevencion-de-la-violencia-en-los-espectaculos-deportivos/coordinacion-de-seguridad/>

²⁶ <https://www.interior.gob.es/opencms/es/servicios-al-ciudadano/tramites-y-gestiones/espectaculos/prevencion-de-la-violencia-en-los-espectaculos-deportivos/la-unidad-de-control-organizativo/>

²⁷ <https://www.politie.nl/informatie/voetbalclub-verantwoordelijk-voor-veiligheid-in-stadion.html>

În 2010, a intrat în vigoare [Legea cu privire la măsurile de combatere a huliganismului și a scandalurilor legate de fotbal - Legea MBVEO²⁸](#). Această lege oferă primarilor (articolul 172a și 172b din Legea privind administrația comunală), procurorilor (articolul 509hh din Codul de procedură penală) și judecătorilor competența de a lua măsuri în cazul în care ordinea și siguranța publică sunt compromise. Legea MBVEO a fost modificată prin [Legea din 30 iunie 2015](#) care a vizat, în principal, modificarea competențelor primarului în secțiunea 172a din Legea municipalităților.

Potrivit [art. 172a din Legea privind administrația comunală](#), primarii pot aplica următoarele măsuri (prin ordin) unei persoane care a tulburat ordinea publică în mod repetat (de cel puțin două ori), pe cont propriu sau în grup sau a jucat un rol determinant într-un grup în tulburarea ordinii publice:

- Poate interzice unei persoane sau unui grup de persoane să se mai apropie anumite obiective sau de zona în care au provocat tulburări ale ordinii publice – interdicția de a se afla într-o anumită zonă;
- Poate interzice unei persoane să se afle în compania a mai mult de trei persoane într-una sau în mai multe zone publice ale municipiului fără vreun motiv întemeiat;
- Poate impune unei persoane obligația de a se prezenta la o secție de poliție, indiferent dacă se află sau nu în altă localitate; ordinul de a se prezenta la o secție de poliție dintr-o altă municipalitate se emite numai în acord cu primarul municipalității respective.

Un ordin se aplică pe o perioadă de cel mult trei luni ce urmează a fi stabilită de primar. Ordinul poate fi prelungit de cel mult trei ori pentru o perioadă ce va fi stabilită de primar, de fiecare dată pentru maximum trei luni.

Potrivit art. 172b, în cazul minorilor care nu au împlinit încă vârsta de 12 ani, primarul poate obliga persoanele care exercită autoritate (părintească) asupra minorului să se asigure că:

- acesta să nu se apropie de anumite obiective sau să nu se afle într-o anumită zonă/în anumite zone ale orașului, cu excepția cazului în care este însoțit de o persoană care are o autoritate asupra minorului sau de un alt adult desemnat de primar sau că
- acesta nu se află în locuri publice, în anumite zile, la anumite intervale orare, cu excepția cazului în care este însoțit de persoana care exercită autoritate asupra minorului sau alt adult desemnat de primar.

²⁸ Mai multe detalii cu privire la situația din Țările de Jos care a determinat necesitatea acestor măsuri legislative se pot găsi în [expunerea de motive a Legii MBVEO](#).

Potrivit [art. 509hh din Codul de procedură penală](#), procurorii sunt autorizați să emită un ordin privind conduita prin care poate impune unei persoane interdicția de a se afla într-o anumită zonă sau de a intra în contact cu o anumită persoană, obligația de a se prezenta la un agent de poliție la o anumită oră sau de a accepta să primească consiliere în vederea prevenirii comiterii unor infracțiuni în viitor.

O [evaluare](#) a legii MBVEO realizată în perioada 2020-2021 a relevat faptul că majoritatea municipalităților care aplică legea recurg în principal la interdicția de a se afla într-o anumită zonă, fără a utiliza celelalte măsuri prevăzute de lege.²⁹

Alte [măsuri](#) care pot fi luate pentru a preveni și combate violența la evenimentele sportive sunt:

- Cluburile de fotbal pot înainta un caz la KNVB, care are puterea de a impune suporterilor o [interdicție națională de acces pe stadion](#);
- Cluburile profesionale pot înștiința un suporter că nu mai este binevenit la meciurile de acasă și din deplasare ale clubului, măsură cunoscută sub denumirea de interdicție locală de acces pe stadion;
- Cluburile de fotbal și KNVB pot aplica și amenzi huliganilor³⁰;
- Procuratura poate impune suporterilor o interdicție locală pe stadion sau obligația de a se prezenta la sediul poliției pe durata desfășurării meciurilor unui club de fotbal; de asemenea, poate transmite informații despre un suporter către KNVB, care poate proceda apoi la aplicarea unei interdicții naționale de acces pe stadion.

KNVB are un rol important în ceea ce privește luarea de măsuri preventive și încurajarea cluburilor profesionale de fotbal să ia măsuri preventive. [Termenii și condițiile standard stabilite de KNVB](#) pentru a asigura ordinea și siguranța la evenimentele fotbalistice și a limita orice comportament turbulent sau periculos la astfel de evenimente (reguli aplicabile oricărei persoane care cumpără sau primește un bilet de acces la un meci de fotbal) prevăd următoarele:

- Accesul pe un stadion se face în baza unui bilet de intrare și a unei cărți de identitate (art. 3.1);
- Le este interzis persoanelor din public să stea și/sau să meargă în orice altă parte a stadionului decât în cea trecută pe biletul de intrare (art. 3.2), iar valabilitatea acestuia expiră la părăsirea zonei din stadion specificată (art. 3.4);
- Publicului îi este interzis să petreacă mai mult timp decât este strict necesar la intrări/ieșiri, pe scări și pe culoarele stadionului (art. 3.5);
- Art. 5 stabilește reguli cu privire la oferirea, vânzarea, revânzarea sau emiterea de bilete de intrare, care, în principiu, sunt interzise, cu anumite excepții;

²⁹ <https://hetccv.nl/themas/veilige-woon-leefomgeving/wet-bestrijding-voetbalvandalisme-en-overlast-mbveo/>

³⁰ <https://www.om.nl/onderwerpen/voetbalvandalisme>

- Publicul nu poate intra pe stadion sub influența drogurilor sau a alcoolului (art. 7.1);
- Este interzisă introducerea băuturilor alcoolice sau a drogurilor pe stadion; consumul de băuturi alcoolice este permis pe stadion numai dacă și în măsura în care s-a primit permisiunea explicită în acest sens din partea conducerii stadionului/clubului gazdă și numai în cazul în care pot fi prezentate permise emise de guvern în acest sens (art. 7.2);
- Art. 7.3 prevede condițiile în care pot fi vândute sau oferite bunuri de orice fel pe stadion (de la alimente și băuturi la eșarfe și suveniruri);
- Este interzisă aducerea pe stadion a obiectelor precizate la art. 8.1 care pot fi periculoase pentru sănătate, siguranță sau ordine publică (de ex. sticle, bâte, lanțuri arme etc.);
- Este interzisă introducerea de artificii pe stadioane, precum și deținerea sau aprinderea lor; interdicția nu se aplică companiilor specializate în articole pirotehnice angajate de clubul de fotbal, cu condiția ca acesta să fi primit permisiunea din partea autorităților pentru focurile de artificii (art. 8.2);
- Este interzisă aruncarea obiectelor și a lichidelor pe stadion (art. 8.3);
- Sunt interzise comportamentele provocatoare, amenințătoare sau insultătoare, precum și acțiunile periculoase la adresa sănătății și siguranței altor persoane (art. 8.5);
- Este interzisă escaladarea stâlpilor de iluminat, a gardurilor, a acoperișurilor, a adăposturilor sau a altor echipamente sau structuri de pe stadion, precum și pătrunderea pe terenul de joc sau pe suprafața de joc (art. 8.6);
- Este interzisă introducerea animalelor pe stadion, iar cei care au un handicap sau o boală cronică pot aduce animale pe stadion cu aprobarea clubului de fotbal (art. 8.7);
- Stewarzii, personalul de securitate și ofițerii de poliție au dreptul de a percheziționa publicul pentru a depista posesia de obiecte neautorizate și de a le confisca (art. 8.8);
- Este interzisă acoperirea feței cu pălării, glugi, eșarfe, șaluri sau alte materiale care fac imposibilă parțial sau complet recunoașterea feței de către stewarzi sau personalul de securitate sau ofițerii de poliție sau de aplicațiile biometrice (art. 8.9).

Termenii și condițiile standard ale KNVB sunt prevăzute sancțiuni pentru încălcarea interdicțiilor (art. 10), căi de atac/recurs (art. 11) și dispoziții cu privire la titularii de carduri emise de cluburile de fotbal (art. 12-14).

Cu privire la interdicțiile de acces pe stadion pe care le poate impune KNVB, se specifică faptul că persoana care primește un astfel de ordin este obligată să furnizeze KNVB, în termen de 6 săptămâni, o fotografie recentă color, pentru a se putea monitoriza respectarea interdicției. În cazul în care această obligație nu este îndeplinită sau nu la

timp, durata interdicției va fi dublată; în cazul încălcării interdicției de acces pe stadion, amenda se majorează la fiecare abatere (art. 10).

În anul 2023, la un meci, unul dintre fotbaliști a fost lovit în zona capului de o brichetă aruncată de un suporter. KNVB a introdus câteva [noi măsuri](#) pentru a spori siguranța jucătorilor și a arbitrilor:

- Atunci când suporterii aruncă cu obiecte pe terenul de joc, arbitrul va decide suspendarea meciului și retragerea la vestiare a jucătorilor și a echipei de arbitri. Dacă la reluarea meciului suporterii continuă să arunce cu obiecte pe suprafața de joc, atunci arbitrul oprește definitiv meciul;
- Dacă un jucător sau un arbitru este lovit cu un obiect aruncat din tribune, atunci arbitrul oprește definitiv meciul;
- Arbitrul suspendă meciul la intrarea pe terenul de joc a unui suporter, iar jucătorii și arbitrii merg la vestiare. Dacă incidentul se repetă la reluarea jocului, atunci arbitrul oprește definitiv meciul;
- Arbitrul oprește definitiv meciul dacă un arbitru sau un jucător este atacat de un suporter care a pătruns ilegal pe terenul de joc.

[Codul penal neerlandez](#) prevede pedeapsa cu închisoarea sau cu amendă pentru cei care comit în grup violențe asupra persoanelor sau bunurilor (art. 141) sau pentru cei care, cu intenție, oferă ocazia, mijloacele sau informațiile necesare pentru a comite acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor (art. 141a).

CONCLUZII

Printre cele mai utilizate măsuri de combatere a violenței la evenimentele sportive implementate de cele 8 state analizate, se numără:

- supravegherea audio-video a stadionului;
- condiționarea cumpărării unui bilet de acces la un eveniment sportiv de prezentarea unui act de indetitate;
- interzicerea accesului la meciuri sau în zona arenei sportive, măsură aplicată persoanelor care au încălcat normele în vigoare referitoare la evenimentele sportive;
- interzicerea introducerii și consumului de alcool sau droguri pe arenele sportive, precum și interzicerea accesului pe stadioane în starea de ebrietate sau sub influența drogurilor;
- interzicerea introducerii și utilizării de articole pirotehnice, arme sau obiecte care pot fi folosite ca arme;

- obligația persoane de a se prezenta la o secție de poliție în timpul unui eveniment sportiv la care nu are voie să participe (datorită acțiunilor sale anterioare);
- interzicerea acoperirii parțiale sau totale a feței;
- informarea altor state cu privire la fanii cau au primit diverse sancțiuni pentru tulburări la un eveniment sportiv;
- pedepsirea incitării la ură sau violență împotriva arbitrilor, a jucătorilor sau a altor persoane prezente pe stadion;
- interzicerea introducerii unor embleme, semne, simboluri, steaguri care incită la ură sau violență;
- pedepsirea actelor de violență;
- fixarea instalațiilor mobile de pe stadion pentru a nu putea fi folosite ca proiectile sau la loviri;
- colaborarea cu asociațiile de fani;
- delimitarea zonelor în care sunt fanii echipelor adverse, astfel încât să nu se poată încăiera etc.

Exemple de măsuri mai deosebite:

- în Germania, poliția dispune de o cameră de arest în incinta stadionului;
- în Franța, asociațiile de fani pot fi dizolvate sau le poate fi suspendată activitatea în cazul în care membrii lor au comis acte de violență în grup;
- în Polonia, organizatorii de evenimente sportive trebuie să predea poliției sau procuraturii înregistrările audio-video de la meciuri;
- în Portugalia, sunt evacuate persoanele care nu se supun testului de control al concentrației de alcool efectuat de către forțele de securitate;
- În UK, este interzis transportul și consumul de alcool în mijloacele de transport în comun pe traseul spre și dinspre stadion;
- În Țările de Jos, este interzisă acoperirea feței cu pălării, glugi, eșarfe, șaluri sau alte materiale care fac imposibilă recunoașterea parțială sau totală a feței.

ANEXĂ

Statul	Reglementările în vigoare privind prevenirea și combaterea violenței al evenimentele sportive
Franța	Codul sportului
Germania	Dispozițiilor de punere în aplicare a regulamentelor DFB privind meciurile și alte orientări
Italia	Legea nr. 401 din 13 decembrie 1989. Intervenții în sectorul jocurilor de noroc și al pariurilor clandestine și protecția corectitudinii în desfășurarea evenimentelor sportive; Decretul-lege nr. 8 din 8 februarie 2007. Măsuri urgente pentru prevenirea și reprimarea fenomenelor de violență legate de competițiile fotbalistice; Legea nr. 41 din 4 aprilie 2007 privind transformarea în lege, cu modificări, a Decretului-lege nr. 8 din 8 februarie 2007; Decretul din 13 august 2019 de modificare a Decretului din 8 august 2007, privind Organizarea și activitatea stewarzilor în arenele sportive; Decizia nr. 39/2019 pentru implementarea prevederilor referitoare la stewarzi cuprinse în Decretul ministrului de interne din 13 august 2019; Hotărârea Observatorului Național pentru Evenimentele sportive nr. 14/2010 cu privire la sezonul 2009/2010.
Polonia	Legea din 20 martie 2009 privind siguranța evenimentelor de amploare
Portugalia	Legea nr. 39/2009 din 30 iulie privind regimul juridic pentru combaterea violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în cadrul evenimentelor sportive, pentru a permite desfășurarea acestora în siguranță.
Spania	Legea nr. 19/2007, împotriva violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în sport; Decretul Regal nr. 748/2008 de reglementare a Comisiei de Stat împotriva violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în sport; Decretul Regal nr. 203/2010 pentru aprobarea Regulamentului pentru prevenirea violenței, rasismului, xenofobiei și intoleranței în sport; Ordinul din 22 decembrie 1998, prin care se reglementează Unitățile de control organizațional pentru prevenirea violenței în cadrul evenimentelor sportive; Legea organică nr. 4/2015, privind protecția securității cetățenilor.

Țările de Jos	Legea cu privire la măsurile de combatere a huliganismului și a scandalurilor legate de fotbal - Legea MBVEO Termenii și condițiile standard stabilite de KNVB
UK	Legea din 1985 privind evenimentele sportive (controlul alcoolului etc.) 1985; Legea din 1989 privind spectatorii la meciurile de fotbal (se aplică meciurilor jucate în afara Angliei și a Țării Galilor); Legea din 1991 privind infracțiunile la meciurile de fotbalul (cu aplicabilitate în Anglia și în Țara Galilor); Art. 166 și 166A din Legea privind justiția penală și ordinea publică din 1994 , prin care se interzice vânzarea de bilete de către persoane neautorizate; Capitolul I din Legea din 2006 privind poliția, ordinea publică și justiția penală (Scoția).

WEBOGRAFIE

(surse suplimentare de informare)

https://www.researchgate.net/publication/367452958_PREVENTION_OF_VIOLENCE_AND_AGGRESSION_IN_SPORTS

<https://academiadepolitie.ro/wp-content/uploads/2023/09/rezumat-teza-Cernat-Anton.pdf>

https://www.researchgate.net/publication/260215918_Sports_crowd_violence_An_interdisciplinary_synthesis

<https://www.sportpolicycenter.com/news/2023/3/1/football-hooliganism>

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/9781405165518.wbeosf060.pub2>

<https://veda.polac.cz/wp-content/uploads/2019/04/042017Root-causes-and-motivations-of-%E2%80%9Csport-related-spectators-violence%E2%80%9D.pdf>

FRANȚA

<https://www.nord.gouv.fr/Actions-de-l-Etat/Securite/Lutte-contre-la-violence-dans-le-sport>

GERMANIA

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/09/28/tk-bijlage-bij-kamerbrief-vergelijkend-onderzoek-supportersgeweld>

ITALIA

<https://www.sport.governo.it/it/attivita-internazionale/prevenzione-della-violenza-nello-sport/divieto-di-accedere-alle-manifestazioni-sportive-daspo/>

<https://www.sport.governo.it/it/attivita-internazionale/prevenzione-della-violenza-nello-sport/presentazione/>

https://tesi.luiss.it/36093/1/153313_TESTA_ELENA.pdf

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI AL IRLANDEI DE NORD

<https://sgsa.org.uk/regulatory-support/legislation/alcohol-at-football-grounds/>

<https://sgsa.org.uk/safety-management/>

<https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/football-related-offences-and-football-banning-orders>

https://ficheiros.parlamento.pt/DILP/Dossiers_informacao/Violencia_Desporto/summary-of-measures-taken-to-prevent-football-violence_new-vers.pdf

<https://publications.parliament.uk/pa/cm5804/cmselect/cmcomeds/617/report.html>

<https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5a7c5b34e5274a7ee501a6b8/guidelines-sporting-events-england-wales.pdf>

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2019/640140/EPRS_ATAG\(2019\)_640140_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2019/640140/EPRS_ATAG(2019)_640140_EN.pdf)

<https://sport.ec.europa.eu/policies/sport-and-integrity/combating-violence-and-discrimination>

<https://www.the-ra.org/news/love-football-protect-the-game>

ȚĂRILE DE JOS

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voetbalvandalisme/voetbalvandalisme-voorkomen>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voetbalvandalisme/aanpak-hooligans>

<https://www.politie.nl/onderwerpen/voetbalvandalisme.html>

<https://www.knvb.nl/themas/veiligheid/>

<https://www.knvb.nl/downloads/bestand/2782/reglement-commissie-stadionverboden>

<https://hetccv.nl/themas/veilige-woon-leefomgeving/wet-bestrijding-voetbalvandalisme-en-overlast-mbveo/>

<https://hetccv.nl/themas/veilige-woon-leefomgeving/wet-bestrijding-voetbalvandalisme-en-overlast-mbveo/wetgeving-wet-mbveo/>

<https://hetccv.nl/themas/veilige-woon-leefomgeving/wet-bestrijding-voetbalvandalisme-en-overlast-mbveo/bestrijding-van-voetbalvandalisme-door-de-knvb/>

<https://www.burgemeesters.nl/themas/bevoegdheden/bestrijding-voetbalvandalisme-en-ernstige-overlast-voetbalwet/>